

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی
گروه آموزشی گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

بسمه تعالی

فرم طرح درس :

نام و کد درس : روش شناسی مطالعات اجتماعی در سلامت
رشته و مقطع تحصیلی : PHD
ترم :

محل برگزاری: دانشکده مدیریت

تعداد و نوع واحد (نظری / عملی) : ۳ واحد
مدرس یا مدرسین: دکتر سعید صفیری - دکتر ژایلا خامنیا
شماره تماس دانشکده: ۳۳۳۶۴۶۶۸ گروه پزشکی اجتماعی

جلسه اول - مدرس: دکتر ژایلا خامنیا

هدف کلی: آشنایی با کلیات عوامل اجتماعی و تعیین گره‌های اجتماعی سلامت

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
اهداف اختصاصی: انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- مفهوم بهداشت عمومی را بیان کند. ۲- عوامل اجتماعی و مولفه های مرتبط با سلامت	شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس وامتحان پایان ترم

							اجتماعی را ذکر کند.
					شناختی		۳- مفاهیم بهداشت برای همه، مراقبت‌های بهداشتی اولیه، اهداف توسعه هزاره و مراقبت سلامت جامعه نگر را توضیح دهد.

جلسه دوم- مدرس: دکتر ژبلا خامنیان

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم حقایق مسلم و عوامل اجتماعی تاثیر گذار بر سلامت

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
اهداف اختصاصی: انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند:							
۱- نقش طبقه اجتماعی در سلامت افراد را بیان کند	شناختی						
۲- نقش استرس در سلامت افراد را شرح دهد	شناختی						
۳- نقش زندگی اولیه در سلامت افراد را توضیح دهد	شناختی						
۴- نقش ازوای اجتماعی و حمایت اجتماعی در سلامت افراد را بیان کند	شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم
۵- نقش کار و بیکاری در سلامت افراد را شرح دهد	شناختی						
۶- نقش اعتیاد در سلامت افراد را توضیح دهد	شناختی						
۷- نقش غذا در سلامت افراد را شرح دهد	شناختی						
۸- نقش حمل و نقل در سلامت افراد را بیان کند	شناختی						
۹- در مورد نقش هر کدام از مولفه ها در سلامت اجتماعی تفسیر کند	شناختی						
	شناختی -						

						عاطفی	
--	--	--	--	--	--	-------	--

جلسه سوم - مدرس: دکتر ژیلا خامنیان

هدف کلی: آشنایی با عدالت در سلامت و نقش تعیین گرهای اجتماعی در عدالت در سلامت و آرایه مراقبتهای اولیه بهداشتی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
اهداف اختصاصی: انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند:	شناختی شناختی شناختی شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم
۱- عدالت در سلامت را تعریف نماید. ۲- هدف، اصول استراتژیک و شاخص های دستیابی به عدالت در سلامت را شرح دهد. ۳- اجزای عدالت عمودی و افقی در عرصه سیاستگزاری سلامت و خدمات آرایه شده را توضیح دهد. ۴- نقش سیاستگذار سلامت در آرایه خدمات و مراقبتهای بهداشتی جامعه نگر با توجه به مولفه های عدالت در سلامت را بیان کند.							

جلسه چهارم - مدرس: دکتر ژیلا خامنیان

هدف کلی: آشنایی با اقدامات انجام شده در زمینه رفع بی عدالتی با توجه به مولفه های اجتماعی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجوی	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
---------------	----------------	--------------	----------------	--------------	------	------------------	-------------

اهداف اختصاصی: انتظار می رود دانشجوی پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- انواع بی عدالتی در سلامت را توضیح دهد ۲- از نظر پیچیدگی در ارائه مراقبت ها به عنوان سیاستگذار در سلامت بی عدالتی ها را مقایسه نماید ۳- برنامه های جاری در راستای رفع بی عدالتی در سلامت در جهان و اقدامات انجام شده را مقایسه کند ۴- برای پایش و ارزشیابی برنامه های رفع بی عدالتی در سلامت در نظام ارائه خدمات ایران شاخص های مناسبی را تعریف کند.	شناختی شناختی شناختی شناختی - عاطفی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت برد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم
--	--	--	-----------------------------------	----------	--------	--	------------------------------------

جلسه پنجم - مدرس: دکتر ژایلا خامنیان

هدف کلی: عدالت و دسترسی به خدمات سلامت جامعه نگر

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجوی	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
۱- شاخصهای مشارکت عادلانه نظام سلامت را بیان کند	شناختی	سخنرانی استاد و	شرکت فعال در کلاس و مشارکت	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint)	ارزیابی در کلاس و امتحان

پایان ترم	و وایت بورد			در بحث	تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شناختی - عاطفی شناختی - عاطفی	۲- چالشهای نظام سلامت در عدالت را تفسیر و بحث کند ۳- راهکار برای کاهش بی عدالتی در سلامت به عنوان سیاستگذار در سلامت ارائه دهد
-----------	-------------	--	--	--------	-------------------------------------	--	---

جلسه ششم - مدرس: دکتر ژیلا خامنیان

هدف کلی: آموزش و ارتقای سلامت

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند:	۱- آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را شناختی تعریف کند. ۲- دلایل استفاده از نظریه ها و الگوها در شناختی مداخلات بهداشتی در سیاستگذاری سلامت را فهرست کند. ۳- مهمترین الگوهای برنامه ریزی در شناختی آموزش بهداشت در جامعه را توضیح دهد. ۴- مهمترین نظریه ها و الگوهای تغییر شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدئو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم

رفتار جامعه نگر را شرح دهد.

جلسه هفتم - مدرس: دکتر ژیلا خامنیان

هدف کلی: بهداشت جامعه نگر و برنامه های بهداشت عمومی و همه گیر شناسی در خدمات سلامت جامعه نگر

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجوی	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- بهداشت جامعه نگر و ابعاد آن را بیان کند ۲- مهمترین شاخصهای سلامت جامعه نگر را بیان کند ۳- برنامه های بهداشت جامعه نگر در بیان کند ۴- برنامه های بهداشت جامعه نگر در ایران را با کشورهای دیگر مقایسه و نقد و تفسیر کند	شناختی شناختی شناختی شناختی-عاطفی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم

جلسه هشتم - مدرس: دکتر ژیلا خامنیان

هدف کلی: آشنایی با سند ملی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر در ایران

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- تعیین گره های اجتماعی موثر بر بیماری های غیر واگیر را بیان کند ۲- مولفه های اجتماعی موثر و شاخص های بیماری های غیر واگیر در ایران و سایر کشورها را مقایسه کند ۳- عملکردها و پیامدهای مربوط به سیاستگذاری در زمینه بیماری های غیر واگیر در کشور را تفسیر و نقد کند	شناختی شناختی شناختی - عاطفی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم
جلسه نهم - مدرس: دکتر سعید صفیری							
هدف کلی: تاریخچه اپیدمیولوژی اجتماعی							
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- تاریخچه و هدف اپیدمیولوژی را توضیح دهد ۲- تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی اجتماعی را بیان نموده و اهداف آن را توضیح دهد.	شناختی شناختی شناختی - عاطفی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم

جلسه دهم - مدرس: دکتر سعید صفیری							
هدف کلی: اندازه های ابتلا و میرایی							
اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- اندازه های ابتلا در اپیدمیولوژی را بیان کند ۲- اندازه های میرایی در اپیدمیولوژی را بیان کند	شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم
جلسه یازدهم - مدرس: دکتر سعید صفیری							
هدف کلی: اندازه های ارتباط بین مواجهه و پیامد							
اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- اندازه های ارتباط در اپیدمیولوژی را بیان کند ۲- اندازه های مورد استفاده در اپیدمیولوژی اجتماعی را بیان نماید.	شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم

جلسه دوازدهم - مدرس: دکتر سعید صفیری							
هدف کلی: مطالعات مقطعی و اکولوژیک							
اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند:	شناختی شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند:							
1- مشخصات مطالعات مقطعی را بیان کند 2- مشخصات مطالعات اکولوژیک را بیان کند 3- شاخص های قابل استخراج و قابل استفاده در مطالعات اپیدمیولوژی اجتماعی با استفاده از این طرح های مطالعاتی را بیان نماید.							
جلسه سیزدهم - مدرس: دکتر سعید صفیری							
هدف کلی: مطالعات مورد- شاهدهی							
اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند:	شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم
1- مطالعات مورد- شاهدهی و انواع آن را بتواند بیان نماید 2- کاربرد مطالعات مورد- شاهدهی و نقاط ضعف و قوت این طرح مطالعاتی را در اپیدمیولوژی							

اجتماعی بیان دارد.

جلسه چهاردهم - مدرس: دکتر سعید صفیری

هدف کلی: مطالعات همگروهی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- مطالعات همگروهی و انواع آن در مطالعات اپیدمیولوژیک را بیان نماید. ۲- کاربرد مطالعات همگروهی در اپیدمیولوژی اجتماعی را بیان نماید.	شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم

جلسه پانزدهم - مدرس: دکتر سعید صفیری

هدف کلی: تعیین وضعیت اقتصادی اجتماعی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- وضعیت اقتصادی-اجتماعی را تعریف نماید. ۲- روش های تعیین سطح اقتصادی-اجتماعی را بیان نماید. ۳- کاربرد روش های مختلف در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته را بیان نماید ۴- محاسبه سطح اقتصادی-اجتماعی در مطالعات را را بتواند انجام دهد.	شناختی شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم

هدف کلی: نابرابری اقتصادی- اجتماعی و روش های بررسی آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود دانشجو پس از گذراندن این مبحث، بتواند: ۱- نابرابری اقتصادی- اجتماعی در ابتلا به پیامدهای بهداشتی را بتواند تعریف نماید. ۲- روش های بررسی و تعیین نابرابری اقتصادی- اجتماعی را بتواند بیان نماید. ۳- نتایج بررسی های نابرابری اقتصادی- اجتماعی را بتواند تفسیر نماید.	شناختی شناختی شناختی	سخنرانی استاد و تشویق دانشجویان جهت مشارکت بیشتر	شرکت فعال در کلاس و مشارکت در بحث	کلاس درس	دوساعت	ویدیو پروژکتور (powerpoint) و وایت بورد	ارزیابی در کلاس و امتحان پایان ترم

* سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس: گزارش به اداره آموزش دانشکده مدیریت

* نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی: آزمون پایان دوره و ارزیابی در کلاس بر اساس مشارکت و ارایه تکالیف

الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان، میان ترم.....): ----- بارم: ۵۰٪ نمره آزمون نهایی ۲۰٪ ارایه گزارش و شرکت فعالانه در بحث و ۳۰٪ پروژه نهایی و تکلیف

ب) پایان دوره: تشریحی

تکلیف دوره: یک مشکل مرتبط با سلامت را انتخاب و از منظر سیاستگزاری و چالشهای موجود با تاکید بر مولفه های اجتماعی موثر بر سلامت بحث کند و راهکارهای لازم ارائه کند
منابع اصلی درس (رفرانس):

- 1- social determinant of health :the solid facts marmot
- 2- equity social determinant of health and public health programs WHO

- 3- Closing the gap in generation(health equity through the action on the SDH)
- 4- سند ملی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر در جمهوری اسلامی ایران
- 5- سلامت و عوامل اجتماعی موثر بر آن (راهکار اصلی گسترش عدالت در سلامت و ایجاد فرصتی برای همه

تکلیف دوره :

۱ دو مطالعه که به بررسی نابرابری های اقتصادی-اجتماعی در پیامدهای بهداشتی پرداخته اند را مطالعه و نقاط ضعف و قوت این مطالعه را بیان نموده و برای مطالعات آینده پیشنهاد ارایه نمایید.

۲ روش Blinder-Oaxaca decomposition را به صورت مبسوط در قالب یک گزارش بیان نموده و نقاط ضعف و قوت این روش را بیان نمایید.

منابع اصلی درس (رفرانس):

1- Methods in Social Epidemiology
2- Epidemiology Beyond the Basics